การจัดบริการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในประเทศไทย

นาง สายพิณ ธรรมบำรุง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาอุดมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-270-8

009965
117904547

STUDENT PERSONNEL SERVICES OF TEACHERS COLLEGES IN THAILAND

Mrs. Saipin Thumbumrung

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

ISBN 974-563-270-8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดบริการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในประเทศไทย
โดย	นาง สายพิณ ธรรมบำรุง
ภาควิชา	อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา โฆวิไลกูล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดบริการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในประเทศไทย
ชื่อนิสิต	นางสายพิณ ธรรมบำรุง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา
ภาควิชา	อุดมศึกษา
ปีการศึกษา	2526

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

รัตถประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครู ศึกษาความคิดเห็น และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครู และศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครู

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา จากวิทยาลัยครู 8 แห่ง โดยวิธีสุ่มแบบแยกประเภท และสุ่มแบบง่าย รวมทั้งสิ้น 883 คน

เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ ได้ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้ใช้วิธีหาค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การจัดอันดับความสำคัญ (Ranking) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (ANOVA) การเปรียบเทียบรายคู่ด้วย Scheffé Method

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะและขอบข่ายของการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครูแฝงอยู่ในแผนกต่าง ๆ 14 แผนก คือ แผนกทะเบียนวัดผล แผนกหอสมุด แผนกแนะแนว แผนกโสตทัศน-อุปกรณ์ แผนกอนามัยและสุขาภิบาล แผนกรักษาดินแดน แผนกบริการการศึกษา แผนกสวัสดิการ แผนกหอพักนักศึกษา แผนกธุรการ ร้านสหกรณ์ของวิทยาลัย แผนกอาคารสถานที่ แผนกวินัยและปกครอง และแผนกกิจกรรมนักศึกษา สำหรับการแบ่งฝ่ายงานบริการนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูมีลักษณะเป็นเอกเทศ

2. ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ เป็นปัญหาทางด้านบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพ

3. เกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการนักศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าโดยส่วนรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าประกาศทะเบียนวัดผลมีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับ 1 แต่นักศึกษาเห็นว่าบริการจัดหางาน และโครงการส่งเสริมความรู้ลอบบรรลุสำคัญมากที่สุด เป็นอันดับ 1

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการนักศึกษา พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นบริการด้านอาหารและหอพัก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นรายคู่ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างผู้บริหารกับนักศึกษา และอาจารย์กับนักศึกษา

5. เกี่ยวกับความคุ้นเคยของนักศึกษาที่มีต่อบริการนักศึกษาพบว่า บริการส่วนใหญ่นักศึกษามีความคุ้นเคยปานกลาง

6. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการนักศึกษา ขึ้นอยู่กับความคุ้นเคย

ข้อเสนอแนะ

1. สภาการฝึกหัดครู และกรมการฝึกหัดครู ควรจะปรับปรุงการจัดองค์การของวิทยาลัยครูให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดบริการนักศึกษาโดยตรง มีรูปแบบที่เหมือนกันทุก

วิทยาลัย มีขอบข่ายของงานบริการนักศึกษาครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านบริการและสวัสดิการ โดยจัดให้มีการประชุมสัมมนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารกิจการนักศึกษาทุกวิทยาลัยครู

2. วิทยาลัยครูแต่ละแห่งควรได้มีการประเมินการจัดบริการนักศึกษา และสำรวจความต้องการของนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานด้านบริการนักศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title	Student Personnel Services of Teachers Colleges in Thailand
Name	Mrs. Saipin Thumbumrung
Thesis Advisor	Assistant Professor Wallapa S. Devahastin, Ed.D.
Department	Higher Education
Academic Year	1983

ABSTRACT

Purpose of the Study

This study sought information concerning various aspects of student personnel services including the students' familiarity with such services. It also surveyed and compared the students', instructors and Administrators' opinions on these services.

Methodology

The sample consisted of 160 administrators, 191 instructors, and 523 students from eight Teacher Colleges. It was drawn through the stratified random sampling technique. The data collection made use of an intensive analysis of relevant documents, an interview and a questionnaire surveys. Several techniques of data analysis were performed in this study. The detailed information obtained from the documents and interviews were handled using the content analysis procedure. The questionnaire data were analysed to obtain such descriptive statistics as means, standard deviations, percentages and importance ranking. The comparisons of means of opinions were accomplished through ANOVA and the Scheffe' multiple comparison

method.

Research Conclusion

The major findings were:

1. The student personnel services in teachers colleges were made available through 14 devisions as follows: Registration and Records, Library, Counseling, Audio - Visual Instructional Resources, Health Care, Military Affair, Educational Provision, Student Welfare, Student Housing, General Administration, Collegiate Co-operative Store, Physical Plant, Student Control and Supervision, and Extra - Curricular Activities. As far as student personnel services are concerned each Teachers College had its own organization structure.

2. The common problems found in most Teachers Colleges were associated with the student welfare, extra - curricular activities and student development programs.

3. On the average, the importance ratings on the student personnel services given by the administrators, instructors and students were at high and medium levels. The administrators and instructors placed the highest importance on an announcement of student grades. But the students concerned the most on student employment service and tutorial programs or subjects tested in job placement examinations.

4. The administrators, instructors and students, in most cases, expressed different opinions regarding the importance of the student personnel services. The only area where insignificant

difference was found was the food and residence hall service. However, according to the Scheffe' multiple comparison, these differences were between the administrators' and students' opinions and between the instructors' and students' opinions.

5. Most students reported some familiarity with the services in question, which in turn determined their opinions.

Recommendation

1. The Teacher Education Council and the Teacher Education Department should improve the organizational structure of the Teacher Colleges. To do so, they should encourage an establishment of a functional unit responsible for all student personnel services, with an identical format for all colleges under control. Such a unit should encompass at least three major functions, the student development, the extra - curricular/co - curricular activities, and the student caring and welfare. A brainstorming seminar of the deans of students should be conducted to consider this matter.

2. All Teachers Colleges should periodically conduct an evaluation of their existing student personnel services and students' needs. The information gained will serve as a basis for further improvement of their services programs.

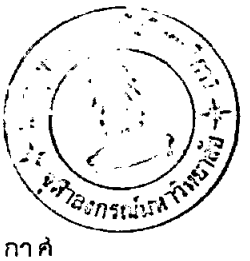

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์จากบุคลากรหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ความเห็น แก้ไข และได้ให้คำแนะนำมาโดยตลอด รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ อาจารย์ ดร. ประกอบ คุปรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา โชควิโรฒกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรชุลี อาชวอำรุง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประทีป เมธาคุณวุฒิ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร สินลิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเนาว์ ยจรศิลป์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วชิรญา บัวศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประเทือง ภูมิภัทราคม และอาจารย์ ทิพา มั่นทน ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร. กัลยา ธรรมพงษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ อาจารย์ไพฑูรย์ กฤษณ์เพ็ชร์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อาจารย์ยุพันธ์ ส่มเกื้อ อาจารย์เกษม บุญรมย์ อาจารย์รัชนี คำแสน อาจารย์เอนก เทพสุภรณ์กุล อาจารย์วิรัช จงอยู่สุข ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง สำหรับผู้ให้การสัมภาษณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้เงินสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ สันต์ ธรรมบำรุง และคุณกัลยา รัตนวงศ์ ที่เป็นกำลังสำคัญช่วยเหลือด้วยดีมาตลอด จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สายพิณ ธรรมบำรุง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

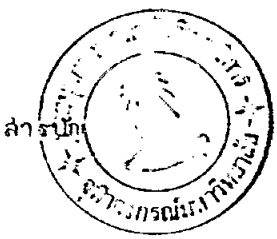

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ... ...

หน้า

บทที่

การเก็บรวบรวมข้อมูล 58
การวิเคราะห์ข้อมูล 59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 61
ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ 61
ลักษณะและขอบข่ายของการจัดบริการนักศึกษา 61
ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา 72
ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม 78
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 78
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการนักศึกษา ... 80
วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย ความสำคัญของการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครูตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา. 81
เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครู .. 89
การลำดับความสำคัญของการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครูตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา... ... 95
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการนักศึกษาและความคุ้นเคยของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการนักศึกษา... 98
วิเคราะห์ความคุ้นเคยของนักศึกษาที่มีต่อบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครู 99
วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครูตามกลุ่มความคุ้นเคย 105
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 113
วัตถุประสงค์ของการวิจัย 113
วิธีดำเนินการวิจัย 113

หน้า

บทที่

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ 114
สรุปผลการวิจัย 115
อภิปรายผล 124
ข้อเสนอแนะ 135

บรรณานุกรม 140

ภาคผนวก 148

ประวัติผู้เขียน 165

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถาบัน	53
2	ประเภทของบริการ และลำดับข้อของบริการในแต่ละประเภท	56
3	ประเภทของบริการ และลำดับข้อของบริการในแต่ละประเภท	58
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มประชากร และสถานศึกษา ...	59
5	สถานภาพของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา จำแนกตามสถาบัน ...	79
6	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของงานบริการทะเบียนวัดผล	82
7	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของงานบริการแนะแนวและทุนการศึกษา	83
8	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของงานบริการอาหารและหอพัก	84
9	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของงานบริการสุขภาพ	85
10	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของงานกิจกรรมนักศึกษา	86
11	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของบริการทั่ว ๆ ไป	88
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการทะเบียนและวัดผล	89
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการแนะแนวและทุนการศึกษา	90
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการอาหารและหอพัก	91

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ หน้า

15 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการสุขภาพ... 92

16 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักศึกษา 93

17 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการทั่ว ๆ ไป 94

18 ลำดับความสำคัญของบริการนักศึกษาที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา... 95

19 ลำดับความสำคัญของบริการนักศึกษาที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับ 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา... 96

20 ลำดับความสำคัญของบริการนักศึกษาที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับ 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา... 97

21 จำนวนนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคยที่มีต่อบริการทะเบียนวัดผล.. 99

22 จำนวนนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคยที่มีต่อบริการแนะแนวและทุนการศึกษา 100

23 จำนวนนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคยที่มีต่อบริการอาหารและหอพัก 101

24 จำนวนนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคยที่มีต่อบริการสุขภาพ... ... 102

25 จำนวนนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคยที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา ... 103

26 จำนวนนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคยที่มีต่อบริการทั่ว ๆ ไป ... 104

27 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการทะเบียนวัดผล จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคย 105

28 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการแนะแนวและทุนการศึกษา จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคย 106

29 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการอาหารและหอพัก จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคย 107

ตารางที่ หน้า

30 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการสุขภาพ จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคย 108

31 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคย 109

32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการทั่ว ๆ ไป จำแนกตามกลุ่มความคุ้นเคย 111

33 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเป็นรายคู่เกี่ยวกับความสำคัญของการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัยครู เฉพาะข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 163

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย